

LABOD je glasilo delovne skupnosti. Tovarne oblačil LABOD Novo mesto — Izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož, tehnični urednik: Marjan Moškon — Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk, Novo mesto

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

minuta tišine

Ko bo prišel tisti majski dan, ki je pred letom dni napolnil naša srca z najglobljo žalostjo, bodo zopet obstali stroji po vseh tovarnah, umiril se bo vrvež v uradih, v trgovinah, na ulicah, obstal in utihnil bo traktor v svoji brazdi, lokomotiva na železnem tiru, tovornjak na cesti in ladja v modrem prostornstvu. Delavec v avtomobilski tovarni in kmetica, sklonjena na polju, bosta hkrati spustila orodje iz rok, se zravnila in se molče poklonila spominu najboljšega sina naše domovine.

To bo minuta tišine, polna nepotešene žalosti za njim, ki je zapustil za sabo neizpopolnjive vrzeli, ki je bil stvaritelj in del vsega dogajanja v naši družbi, ki je bil kovač, kladivo in nakovalo, ki je bil iskra in ogenj. Bil je človek, ki je znal dati hotenju, volji in sposobnosti naših delovnih ljudi pravo smer in pravo obliko. Bil je državnik, voditelj in učitelj.

To bo minuta tišine, polna kritičnih sprehodov nazaj v preteklo leto. Smo bili vredni dediči? Smo bili dovolj zreli nasledniki njegove misli in njegovega dela? Smo znali spoštovati in izpolniti obljube, ki smo mu jih dali, ko je odhajal? Res je, šele leto je minilo, odkar je odšel in to leto je bilo eno najtežjih, ko bi ga najbolj potrebovali. Nakopičile so se težave na mednarodnem prizorišču, doma so nas udarile naravne katastrofe in vremenske nepravilnosti. Zajela nas je tudi svetovna gospodarska kriza, iz katere se poskušamo izvleči z doslednim izpolnjevanjem njegovih načel, po katerih mora imeti delo svojo veljavo, tisti, ki dela pa pravico, da sam odloča o uspehih svojega dela. Priznati moramo, da smo delali napake in da jih še delamo, da smo se pa na napakah tudi nekaj naučili.

Zato bo ta minuta tudi polna ponosa, da smo zdržali, da smo močni in enotni in da se težav, ki so pred nami, ne bojimo. Svetu smo že dokazali, da znamo tudi sami nadaljevati začrtano pot in naš sistem samoupravljanja še naprej poglobljati in bogatiti. Zavedamo se tudi, da samo z lastnim delom lahko premagamo gospodarske težave, v katerih se nahajamo in smo za to marsikaj pripravljeni žrtvovati. Samo od tega je tudi odvisen naš družbeni sistem in naša neodvisnost, ki jo je tovariš Tito znal tako uspešno braniti. Zavedamo se, da je za to potrebna zvestoba, poštenost in delo.

Zato bo ta minuta polna žalosti, polna spominov in delovnih načrtov, prežetih s trdno voljo, da jih hočemo doseči.

Zato bo to samo minuta ...
N. S.

rešitve – samo v nas samih

Pred junijskim tretjim kongresom samoupravljalcev — Izreden pomen dobrih priprav na kongres

Po vsej Jugoslaviji se te dni zavzeto pripravljajo na treji kongres samoupravljalcev, za katerega je dal pobudo tovariš Tito v svoji zadnji novoletni poslanici. Kongres bo osrednji letošnji družbenopolitični dogodek v naši domovini. Pomemben je zlasti zato, ker bo moral v sedanjem težkem gospodarskem položaju dati oceno dosežanj razvoja. Od njega pričakujemo tudi smernice za nadaljnje poglobljanje samoupravljanja na vseh področjih človekovega delovanja, prvič pa se bo to zgodilo brez vodilnih teoretikov in praktikov delavskega samoupravljanja — tovariša Tita in Kardelja.

Junija letos se bo v Beogradu zbralo 1.700 delegatov, ki bodo na kongresu samoupravljalcev predstavljali 5 milijonov 650

(Nadaljevanje na 2. str.)

27. aprila mineva štirideset let od ustanovitve Osvobodilne fronte. Ta edinstvena politična tvorba v srcu okupirane Evrope je v kratkem času mobilizirala najširše slovenske množice in začela organiziran boj proti sovražniku. Ob tem jubileju se s ponosom oziramo v tisti mračni čas, ko so posamezniki kot so to bili Edvard Kardelj, Boris Kidrič, Franc Rozman in številni drugi člani takratne Komunistične partije, pogumno pozvali in popeljali v boj za svobodo široke množice slovenskega naroda.

Družbenopolitične organizacije Delovne organizacije LABOD čestitamo ob 40. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte in ob 1. maju — prazniku dela!

surovine, surovine

Pred kratkim smo se v razgovoru z enim naših večjih dobaviteljev skušali dogovoriti, da enega od standardnih artiklov zamenja ali razvije v podobnega vendar finejšega otipa, ker je prejšnjemu po našem mnenju že potekel življenjski cikel. Predstavnik dobavitelja je bil zelo kratek: češ, poslušajte tovariši, sedaj ni pravi trenutek za to, rajše se pogovorimo o združevanju deviz.

S tem kratkim primerom je prikazana trenutna situacija v kateri se nahaja naša nabavna služba.

Tako „volnarci“ kot bombazne tkalnice se namreč nahajajo v neke vrste konjunkturi, ko z lahkoto prodajo vse svoje kapacitete, njihova proizvodnja pa je z naročili pokrita daleč naprej. Res pa je tudi, da na drugi strani težave z uvozom njih še mnogo bolj pestijo kot nas – konfekarje, kajti osnovni surovini – bombaž in volna – staskoraj 100 % uvoznega porekla.

V tej zelo zapleteni situaciji mora naša nabavna služba prikrbeti cca 5 milijonov metrov osnovnega materiala za pokrivanje proizvodnje vseh šestih TOZD in eventualnih kooperantov. Doslej ji je to tudi uspevalo, pa čeprav včasih v zadnjem trenutku, saj so proizvodnji trakovi vselej imeli delo vsaj za nekaj dni vnaprej, tako da do zastojev ni prišlo. Računati pa je, da v prihodnjih mesecih situacija še ne bo boljša, saj se težavam na domačem trgu pridružujejo tudi zamude pri uvozu: zaradi nekaterih nerešenih formalnosti je delitev režimskih pravic (DK) kasnila za več mesecev, kar bo za seboj potegnilo tudi zamude pri dobavah uvoženega blaga.

Dodaten problem predstavlja tudi padec nivoja kvalitete surovin. Izračunali smo, da smo bili v preteklem letu primorani vrniti dobaviteljem cca 700.000 m tkanin zaradi preslabe kvalitete, kar je precej več kot leta prej, število reklamacij nasploh pa se je potrojilo in to kljub temu, da smo za nianso znižali naše kriterije glede kvalitete surovin, kar lahko vidimo v sami proizvodnji.

Povezanost v reproceloto s predilci in tkalci, katerih situacija je opisana v začetku, pred nas konfekarje postavlja obvezo, da do določene mere pomagamo našim dobaviteljem pri preskrbi surovin z združevanjem deviz. Tudi pri nas se tega zavedamo, zato smo na osnovi predloga IO Splošnega združenja tekstilne industrije Slovenije napravili izračun naših obvez za devizne participacije dobaviteljem surovin. Prišli smo do zneska, ki je za naše možnosti bistveno prevelik, saj bi potrebovali v letošnjem letu samo za participacije 10 starih milijard deviz, kar ob odstotku 65 za koriščenje deviz od izvoza, predstavlja za Labod 15 milijard izvoza. Z drugimi besedami to pomeni, da bi morali naš planirani izvoz v letu 1981 povečati za 1 milijardo in vse pravice iz tega nameniti za participacije, niti metra pa ne bi mogli uvoziti.

To je seveda nerealno, kar potrjuje tudi poslovanje v prvih štirih mesecih tega leta, saj zaradi združevanja ali nezdruževanja deviz še nismo imeli stornov dobav. Treba je namreč pristaviti, da si je Labod v svojem dosedanjem solidnem poslovanju tudi na nabavnem področju ustvaril dobre poslovne odnose, ki bodo pomenila velik kapital, ko bo tržišče osiromašeno in bodo tkanine lahko dobili le tisti, ki so bili že doslej pripravljene skupno reševati probleme. Med te se prištevamo tudi mi, zato smo tudi že pristopili – v okviru naših možnosti – k spoznavanju o združevanju deviz z našimi glavnimi dobavitelji.

Ne glede na to, pa pred našo nabavno službo stoji verjetno doslej najtežja naloga, kajti kljub dogovorom, zaključnicam itd., je odstopanje v pogledu rokov, količin in kvalitete še vedno dosti. Kapacitete pa je potrebno pokriti. Na naših operativnih sestankih vse to tekoče obravnavamo skupaj s prodajno službo in v zadnjem času ugotavljamo, da bomo morali močnejše kot doslej iskati dopolnila rednim kolekcijam in to ne le zaradi boljšega pokrivanja proizvodnje, temveč tudi zato, ker trgovina v prednaročilih opreznije zaključuje.

Na koncu bi veljalo poudariti, da bomo – tako upamo in računamo – pred nas zadane naloge izpolnili, saj bomo storili vse, kar je v naših močeh. Vsi skupaj pa se moramo kljub temu zavedati, da bo situacija v drugem polletju še težja.

Direktor TOZD COMMERCE
MARJAN VODOPIVEC

Skladišče surovin v novomeškem delu Laboda

rešitev...

(Nadaljevanje s 1. str.)

tisoč zapsolenih Jugoslovancev. Iz Slovenije bo tam 212 delegatov, izvolila pa jih bodo posebna volilna telesa do 15. aprila. Pri tem bo namenjena posebna skrb temu, da bodo delegati res pravi predstavniki delavskega razreda in samoupravljalcev, ki bodo sposobni zagovarjati svoja stališča, posredovati mnenja svojega okolja in po kongresu delovati za uveljavljanje njegovih stališč. Naše delavce, ki so na začasnem delu v tujini, bo predstavljalo 42 delegatov, ki jih bodo izvolili v svojih družtvih in skupnostih v tujini.

Na kongresu bodo delegati v tematskih razpravah ocenili stanje samoupravljanja, razvitost samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na posameznih področjih združenega dela ter njegove posamezne sestavine – razpolaganje z dohodkom in združevanje dela in sredstev. Razen tematskih razprav bodo na kongresu predložena tudi takozvana „sporočila kongresu“, ki jih pripravljajo nekatere delovne organizacije tako, da se opredelijo za neko temo in jo vsestransko obdelajo, nato pa predlagajo svoje rešitve in dognanja ostalim delegatom na kongresu.

Vsebina tematskih razprav in sporočil bo predmet živahnih razprav v vseh organih delavske-

ga samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacij. Pred nami je namreč dolga pripravljalna doba, ki mora po živahni rasti roditi sadove v kongresnih resolucijah in dokumentih.

„... Vendar, bistvo kongresa in priprava nanj ni v njegovi resoluciji in v njegovem poteku, bistveno je spodbujanje delavcev in celotne družbe, da priprave na kongres izrabijo za lastno kritično preverjanje stvarne razvitosti samoupravnih odnosov v vsakem konkretnem delovnem in družbenem okolju. Vsakdo mora iz teh priprav povzeti svoje konkretne sklepe, kako naprej z razvojem samoupravljanja... Vsak zase ima svoj delež pri uveljavljanju priprav na kongres, toda hkrati tudi pri oceni lastne situacije za iskanje spodbud za nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov pri sebi...“

Tako je v pogovoru za ljubljanski radio ocenil pomen priprav za tretji kongres predsednik slovenskih sindikatov Vinko Hafner. Dejal je tudi, da kongres ne bo dosegel svojega namena samo v primeru, če se bomo nanj pripravljali le kot na dobro organizirano veličastno družbeno manifestacijo, ali pa če bi preveč črno gledali in kritično ocenili sedanje stanje ter iskali rešitev zunaj nas samih, zunaj združenega dela in samoupravljanja, ne pa v lastni zavzetosti in odgovornosti za naš skupen napredek.

N. S.

obširna seja počitničarjev

Odbor za počitniško dejavnost se je sestel 10. aprila in si za svojo sejo zadal obširni dnevni red. Področje počitniške dejavnosti je široko in pomemben element družbenega standarda. V naši delovni organizaciji mu posvečamo vse več pozornosti in tudi rezultati so na dlani.

Odbor je pregledal poročilo o delu in dosežkih v lanskem letu. V letovanje v sklopu Laboda so bili v večji meri zajeti delavci iz neposredne proizvodnje, letos pa je prošnja še veliko več. Precej je bilo letovanj tudi izven sezone, ko se naših kapacitet poslužujejo upokojenci, pa tudi delavci iz DSSS in delno TOZD Commerce in drugih TOZD. Na Lošinju smo v letu 1980 dobili še šest garsonier, ki smo jih lahko koristili že v juliju mesecu. Garsoniere so v enem objektu, kar je za vzdrževanje velikega pomena. Ob tem velja poudariti, da bodo do začetka letošnje sezone dokončana tudi vsa dodatna dela na tem objektu, pa tudi v naselju kot celoti bo še precej postorjenega.

Asfaltiranje bodo preostale poti, poskrbljeno bo za javno razsvetljavo, nadaljevali bodo dela na zabaviščnem prostoru, na zahtevo inšpekcije pa mora biti do začetka sezone končana

tudi izgradnja druge aseptične jame in plinsko skladišče. V sodelovanju s krajevno skupnostjo nastaja tudi nova trgovina, ki bo našim letovalcem gotovo veliko pomenila.

Ob inventurah ob koncu leta je popis osnovnih sredstev in drobnega inventarja opozoril, da bi morali to delo v naših počitniških objektih opraviti takoj po sezoni. Manjka namreč precejšnje število jedilnega pribora, krožnikov, posode... Za nekatere od navedenih predmetov je sicer razumljivo, da se sčasoma uničijo, da se tu pa tam kakšna žlica izgubi, ni pa razumljivo kako je prišlo do manjka odeva...

Prisotni so tokrat ponovno opozarjali na čisto neodgovoren odnos letovalcev, ki puščajo ob odhodu nepospravljene hladilnice in omarice s hrano. Ponovno moramo opozoriti vse, ki boste letovali v naših objektih, da je sleherni letovalec dolžan za seboj pustiti izpraznjene omarice, očiščene hladilnice in prezračeno posteljnino. Tudi časopisi in steklenice morate za seboj pospraviti, hkrati pa poskrbeti tudi za čisto okolico objektov. Odbor je dal priporočilo, da bi del prostega časa na letovanju posvetili tudi urejanju okolice hišic, saj bo v ta namen nabavljeno tudi orodje. Seveda pa naši posegi v naravo ne bi smeli biti preveč „napadalni“, poskrbimo le za negovane delčke zelenic in čisto okolje!

V letošnji sezoni bodo v vseh objektih nove inventarne knjige skupaj z navodili, kako se jih posluževati. S tem želimo doseči, da bo evidenca o inventarju in odnosu do tega točna in sprotna.

Konec gradnje na Lošinju je predviden za leto 1983. V teh dveh letih, ki so še pred nami, se moramo kar najbolj potruditi, da bomo realizirali zastavljeni program, saj imamo zakupljenih še 28 ležišč. V letošnjem letu nismo planirali nakupa, zato bomo morali v prihodnjem letu napeti vse moči, saj je tudi zmanjše za letovanje na morju vse večje.

Vse več prijav pa je tudi za letovanje v Savudriji. Letošnje število priča, da smo z lansko adaptacijo doma „zadeli v polno“. Savudrija je postala zares vabljiva.

Odbor je ugotovil, da tudi v rekreacijskem centru na Sromljah potekajo dela po načrtu. Tudi letos nadaljujemo s sajenjem sadnih dreves, saj je prav ta lega, po mnenju strokovnjakov, ugodna za gojenje sadnih dreves. Prisotni so se seznanili tudi s pregledom gostov v RC tako v letu 1979 kot v letu 1980 in poslovanjem RC. Opazen je delni upad gostov, kar pripisujemo omejitvi voženj (par-nepar), v letošnjem letu pa bomo zavzeli tudi širše akcije za vse množičnejše obiske RC.

Beseda pa je tekla tudi o zimskem turizmu. Glede na veliko zanimanje delovnih organizacij za letovanje v gorskih krajih tako poleti kot pozimi, se je Počitniška skupnost Krško zavzela za razširitev te dejavnosti na Zatrniku. Odbor za počitniško dejavnost naše delovne organizacije je dal pobudi izvršnemu odboru DO, da tudi Labod pristopi k tej obliki počitniške dejavnosti, kar je IO tudi osvojil, odboru pa je odobril tudi razliko finančnih sredstev za realizacijo zastavljenega programa v sklopu počitniške dejavnosti.

krepko zastavljeno delo zk

Člani osnovne organizacije ZK v TOZD TEMENICA so resno poprijeli za delo in v svoj akcijski program za tekoče leto vključili področja delovanja, ki bo pripomoglo k čim učinkovitejšim akcijam in k čim boljšemu rezultatu.

Kot prvo točko so si zadali nalogo izboljšanja delovnih pogojev v TOZD, v sklopu druge točke akcijskega programa pa žele svojo sredino razširiti z aktivnimi mladimi člani, ki bodo z delom in prizadevnostjo na družbenopolitičnem področju dokazali, da so zreli za vstop v Zvezo komunistov. Delegatski sistem še vedno ni zaživel tako, kot bi si želeli. Da bi spodbudili delo, so si komunisti v Temenici zadali nalogo, da tromesečno analizirajo delo delegatov-komunistov in delo delegacij. Seveda pa za boljše delo potrebujejo tudi več znanja. Izobraževanje bodo v OO ZK TOZD Temenica izpeljevali znotraj TOZD, želeli pa bi pridobiti tudi predavatelje iz ostalih Labodovih sredin in iz občine Trebnje. Del izobraževanja in samoupravljanja pa je tudi spremljanje sej in sklepov CK ZKS in CK ZKJ.

Program zajema tudi spremljanje in dopolnjevanje samoupravnih aktov, poslovanje DO in TOZD, ekonomske rezultate in produktivnost delavcev v TOZD. Komunisti v Temenici se zavzemajo za mesečno informiranje o doseganju delovnih rezultatov v posameznih trakovih, kar naj bi spodbujalo kolektivno prizadevanje in s tem dvig storilnosti. Tudi nagajevanje po delu je področje, ki mu v Temenici predvsem komunisti posvečajo veliko pozornost.

Kvaliteta in kvantiteta informiranja znotraj TOZD je pomembna naloga, ki bi jo morali nenehno dograjevati. V sklopu informiranja pa je tudi razvijanje samoupravnih odnosov, pravočasno in kvalitetno pripravljeni sestanki in gradiva za njih.

„Boriti pa se moramo za odkrite in humane medsebojne odnose,“ je dejal tov. Niko Perič, sekretar OO ZK TOZD TEMENICA, „za dvig storilnosti, za boljši izkoristek delovnega časa; skratka za boljšo organizacijo dela. To nam bo prineslo rezultate in s tem tudi zadovoljstvo.“

Počitniški odbor opozarja vse letovalce, da skrbijo za čistočo v naših objektih, del prostega časa pa naj bi posvetili tudi urejanju okolice hišic, zelenicam, cvetju.

koordinacija je zaživela

Mladi v delovni organizaciji Labod si prizadevamo, da bi mladinska organizacija čim bolj zaživela in v svojo sredino pritegnila slehernega mladega delavca.

Četrtega aprila smo se predstavniki vseh osnovnih organizacij zbrali na koordinacijski seji, kjer smo izmenjali izkušnje in se pogovarjali o težavah, ki tarejo mlade v posameznih osnovnih organizacijah.

Iz poročil o delu in aktivnosti za leto 1980 je bilo razvidno, da so bile mladinske organizacije v vseh TOZD delovne, kljub temu pa se pojavljajo določeni problemi, ki jih bomo skušali s pomočjo naših mentorjev rešiti.

V osnovni organizaciji TOZD COMMERCE in DSSS so bili mladi v lanskem letu zelo aktivni, vendar ugotavljajo, da je v delo mladinske organizacije vključen premajhen krog mladincev.

Mladinci iz DELTE so se lani precej vključevali v politično delo, prizadevni pa so bili tudi pri urejanju okolja.

V TOZD LIBNA je večina mladih iz oddaljenih krajev in so vezani na prevoz, zato se raje vključujejo v osnovne organizacije ZSMS v svojih krajevnih skupnostih. Podobne probleme pa imajo tudi v ostalih TOZD.

Seje koordinacijskega odbora so se udeležili tudi predstavniki OO ZK in OO sindikata, ki so poudarili, da je premalo mladincev včlanjenih v Zvezo komunistov, pa tudi marksistični vzgoji mladih bo potrebno v bodoče posvetiti več pozornosti.

Mladinci, prisotni na koordinacijski seji, smo se dogovorili,

da bomo ob dnevu mladosti — 25. maju organizirali srečanje vseh mladih Laboda. Zbrali se bomo v soboto, 23. maja v RC Sromljah. Ob tej priložnosti bomo pripravili proslavo na kateri bomo sodelovali mladinci iz vseh osnovnih organizacij ZSMS v Labodu in kviz znanja na temo Tito — revolucija — mir. Po končanem programu bomo organizirali družabno srečanje. Upam, da nam bo zastavljeni program v celoti uspel, da se bomo mladi polnoštevilčno udeležili prireditve, se ob tej priložnosti med seboj spoznali in navezali še tesnejše in trajnejše stike.

PAVLA KRALJ

misel ob akciji NNNP

V zadnjih letih smo bili delavci DO Labod z vsemi narodi in narodnosti Jugoslavije priča vsakodnevne kampanje in pisanja večine, predvsem velikih in vodilnih agencij, časopisov, radijskih in televizijskih postaj o tem, kaj bo z Jugoslavijo po Titu. Pisali so analize, študije, informacije, ki so ugibale ali bo prišlo do oborožene intervencije, kako bo zaradi notranjih, nacionalnih in verskih nasprotij prišlo do razpada Jugoslavije, kako bo prišlo do boja za oblast itd.

Vse to so ponavljali tako vztrajno, da so mnogi v svetu po logiki ponavljanja začeli verjeti v neposredno in bližajočo nevarnost. Toda — nič od vsega tega!

Preteklo leto ni prineslo nič dobrega na mednarodnem prizorišču. Smrt tovariša Tita v te-

žkih domačih in mednarodnih razmerah je bila za nas in za ves svet udarec in nenadomestljiva izguba. Pa vendar ni bilo nič tistega, o čemer so nekateri ugibali, špekulirali ali so pričakovali. Nikakršne tuje oborožene intervencije ni bilo, nikakršnih nepremostljivih nacionalnih in verskih spopadov in nasprotij, nikakršnih anagonizmov, spopadov in boja za oblast.

Po smrti tovariša Tita (4. 5. 1980) v Jugoslaviji ni prišlo do sprememb. Nasprotno, Titova smrt nas je še bolj zavezala in mobilizirala k ohranjenju in razvijanju njegove dediščine. Ves sistem oblasti, od vrha do dna, ves družbenopolitični sistem je deloval normalno, brez motenj, le še bolj delavno. Skratka, potrdilo se je danes splošno priznано dejstvo, da je Tito zapustil trdno in enotno Jugoslavijo s takšnim družbenopolitičnim sistemom, ki je kos vsem problemom, ki jim je odgovor vsem tistim, ki so napačno ocenjevali usodo Jugoslavije. Naši narodi in narodnosti so svetu dokazali, da Jugoslavija ostaja taka kot je bila doslej. Vsi naši prijatelji in sovražniki morajo vedeti eno, da je varnostni sistem SFRJ in SRS enoten!

Notranja družbenopolitična trdnost, enotnost naših narodov in narodnosti ter pripravljenost za obrambo proti vsakemu agresorju, se odslej nadaljuje. Zato naj postanejo akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ v pogledu ciljev in objektov univerzalne. Sodelovati v akciji „NNNP-81“ ne pomeni sodelovati v njenem finalu — pomeni sodelovati v obrambnih in zaščitnih pripravah pri preprečevanju škode v izrednih razmerah.

Referent obrambe
ILIĆ MILAN

Irene Mumbi Kunyha se je med nami dobro počutila, predvsem pa je vesela znanja, ki si ga je pridobila v šest-mesečni praksi v Sloveniji.

pogovor z ireno

Čeprav je črno dekle, doma iz Kenije, ki je poleg svojega swahili jezika pretežno angleško govoreča dežela, je znala tudi slovenščini hitro prisluhiti in tudi predstavila se nam je s slovensko izgovorjavo svojega imena. Zato jo bomo tudi mi imenovali kar po domače — Irena. Njeno pravo in celo ime je IRENE MUMBI KUNYIHA. Doma je iz Njerija na ekvatorju, zaposlena pa je v Yuknu. Končala je najprej sedem let osnovne kenijske šole, nadaljevala štiri leta na srednji šoli in se nato po dveh letih „kolidža“ zaposlila kot kreatorka in modelarka hkrati. Šest mesecev je bila v Yuknu, ko so mlado — 22 let — in prizadevno Ireno poslali na prakso tudi v Jugoslavijo. Celo zimo je preživela pri nas, predvsem je bila v Sevnici. Tam se je spoznala s proizvodnjo Lisce in Jutrancje, kasneje je obiskala naš TOZD LIBNO, teden dni pa je bila v novomeškem delu Laboda, natančneje v pripravi dela. K nam je prišla na pomlad, pa še jo je malo zeblo, ni pa našla besed za zimski mraz, ki ga je kaj težko prenašala (takrat se je prvič dotaknila snega, saj je v Keniji le na 5000 m visoki gori). Ta je bil tudi vzrok, da Slovenije ni videla kaj dosti, saj jo snežne poti niso mikale. V toplem vremenu pa je rada pogledala na okoli. Novo mesto ji je všeč. Obiskala je galerijo, muzej, trgovine, stari del mesta pa

tudi okolico. Znašla se je v cenah pa tudi v jeziku, saj je slovenščino kar lepo razumela. Mnoge je zanimala njena — za nas — nenavadna frizura s številnimi kitkami in vsak je želel vedeti koliko časa porabi zanj. Prevod ni bil potreben in celo pojasnilo je bilo padano v slovenščini — 2 ure namreč.

Praksa v Jugoslaviji bo pri njenem delu v Yuknu veliko pomenila, saj v šoli ni bilo ožje usmeritve. Spoznala se je z vsemi vejami tekstilne industrije, v konfekcijski smeri pa je veliko pridobila prav v teh šestih mesecih jugoslovanske prakse. Sicer ima sama veliko veselje za šivanje, lepe in moderne obleke pa so tako ljube vsemu ženskemu (pa ne le ženskemu) svetu. Vendar Irena ne sledi slepo modnim zapovedim, predvsem v izbiri barv je nadvse natančna. Na vprašanje kako se oblačijo mladi v Keniji je povedala, da podobno kot povsod po svetu, kot se podobno tudi zabavajo, kot imajo podobne želje. Tudi kenijska mladina se počasi osvobaja spon plemenske pripadnosti, čeprav Irena sama trdi, da bi le najraje moža iz svojega plemena — Kikuju. Sicer pa so mladi med seboj prijatelji, pa najsi bo pripadnik kateregakoli plemena ali katerekoli rase.

Veliko zanimivega bi še bilo za napisati o zgovorni, veseli, sodobni črni Ireni, ki zna kuhati — vendar se temu delu raje izogne, ki se spozna na svoje delo in želi znanje iz tega še poglobiti in ki je bila tokrat prvič preko meja svoje domovine. Po šestih mesecih odsotnosti se seveda rada vrača domov, s seboj pa bo vzela polno lepih spominov iz Slovenije.

živa razprava

Delavski svet DSSS je na svoji zadnji seji med sedmimi točkami dnevnega reda razpravljal tudi o pravilniku, ki govori o urejanju, evidentiranju in obračunavanju delovnega časa.

Zavedamo se, da imamo v izrabi delovnega časa še rezerve, zato želimo opredeliti in postaviti delovni čas v take koordinate, ki bodo omogočale kar najboljši izkoristek tega in ki bodo hkrati delavcu omogočile, da bo čas na delovnem mestu kar najbolj organiziran, da bo nudil zadovoljstvo in delovne rezultate.

Živa razprava, ki se je razvila ob omenjenem pravilniku je potrdila mnenje, da je to področje tako zanimivo kot področje osebnih dohodkov, saj tangira slehernega delavca neposredno.

Pravilnik med drugim ureja posebne pogoje, kot je delo ob nedeljah in praznikih, službena potovanja in ure, ki so ob tem priznane, določilo o okvirnem delovnem času in podobno. Ker smo delavci v DSSS sprejeli premakljivi delovni čas, je tekla beseda tudi o tem. Ob ugodnostih, ki jih prinaša PDC je predvsemmišljena prosta presoja delavca o organiziranju dela in delovnega časa (prihodi in odhodi). Naš pravilnik je med redkimi v novomeški občini, ki v sklopu PDC ne omogoča prena-

šanja minusa. Razprava se je nagibala tudi v to smer, oz. v smislu mesečne poravnave ali bolj rečeno izravnave ur. Vendar je bilo tudi ob tem poudarjeno, da je le delo lahko tisto, ki kroji delovni čas v smislu PDC, saj je boljši izkoristek delovnega časa ena od bistvenih točk tega.

Posebno vprašanje je bilo postavljeno okoli primera, ko se po parurnem delu delavec počuti tako slabo, da se odloči za obisk zdravnika, ta pa mu določi bolniško. Ure, ki jih je delavec preživel na delu s tem zapadejo, saj ni dvojnega plačila. Delegati so opozorili na nekatere delovne organizacije, ki dajejo za take in podobne primere na razpolaga določeno število ur, s čimer se izognejo celodnevni bolniški za — morda dvourni — obisk pri zdravniku.

Precej besedi pa je pogojeval drugi odstavek 16. člena, ki ga po mnenju tov. Periča — pravniška DO — nismo povsem razumeli. Ob njem gre predvsem za zavest delavcev — ali je dovolj, da smo v delovni organizaciji prisotni, ali je pričakovati od te prisotnosti še kaj več... Čeprav naj bi bilo samo po sebi razumljivo, da delavec na delovnem mestu opravlja svoje delovne dolžnosti, meni tov. Perič, da le ni odveč to napisati tudi v pravilnik. V delovnem času moramo in smemo opravljati le svoje delovne dolžnosti, samo gola prisotnost pa vsekakor ne more šteti za delo.

Pripombe, ki so bile dane na pravilnik, so prišle iz žive prakse. Do prihodnje seje DS bo pravilnik dograjen in nato posredovan v javno razpravo delavcem DSSS.

izlet na gorjance

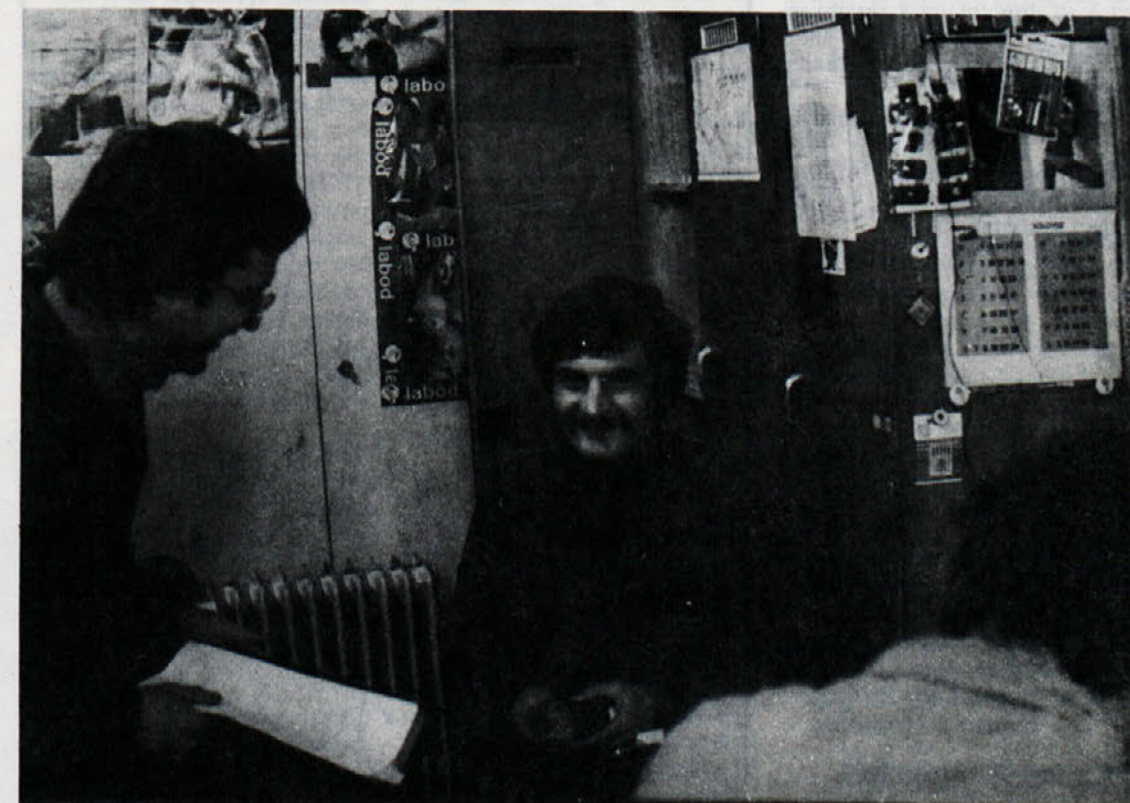
Ko sem zjutraj pred peto uro stal pri KZ Krka v Žabji vasi, sem bil prepričan, da ni nihče videl plakata — obvestila, da gremo v nedeljo 12. 4. na Gorjance. Čast članov planinske sekcije LABODA je rešila Majda, ki je prišla na zborna mesto točno ob petih.

Po četrtnem čakanju sva jo mahnila v hladno jutro skozi hosto, kjer je bilo že vse prebujeno. Pot je bila zelo lepa suha, v gozdu je že polno pomladanskega cvetja. Cvetiče češnje pa vabijo popotnika, naj pride spet v Podgorje, če ne prej junija, ko bodo češnje zrele.

V Gaberju sta naju presenetila Lojze in Stane iz Commerca in tako povečana družina je krenila v breg. Tudi pobočja Gorjancev so se orkasila z raznim cvetjem, pa tudi drevje že brsti, kljub večji višini. Pod Trdinovim vrhom in na košenicah pri Miklavžu pa se še vedno najde sneg.

Bil je res prelep pomladni dan, škoda je le, da nas ni bilo več, kar je bilo pričakovati ob tolikšnem povpraševanju, kdaj bomo kam šli. Vsi verjetno ne mislijo resno.

JOŽE BRAČIKA

Iz mehanične delavnice v TOZD TEME NICA

Koordinacija osnovnih organizacij ZSMS med našimi TOZD je zaživela. Posnetek je iz sestanka v Novem mestu.

volančki na pohodu

Na sejmu v bavarski prestolnici prikazujejo žensko modo, ki daje ton srednjeevropskemu načinu oblačenja. Na tokratnem sejmu, ki smo se ga iz Laboda udeležili Irena Sraka, Mirič Jože, Ivan Žohar, Edo Komučar, Tine Jursič in Irena Klemenčič, je bila prikazana v glavnem ženska moda za jesen in najnovejše smernice za letošnje poletje. Poleg oblek smo si lahko ogledali tudi vse artikole in dodatke, ki so podvrženi zakonom mode in sedanjega časa.

Med razstavljenimi artikli sem največ pozornosti posvetila ženskimi bluzami. Med barvami so bile najpogostejše svetle, predvsem umazano-bela, svetlo-krem in mlačno rumena barva. Bluze so pretežno enobarvne, materiali pa so: kitajska svila in bombažne tkanine (indijski bombaž). Tako bluze kot tudi obleke so polne dodatkov, saj so volani in žaboji skorajda obvezni. Izdelani so na dva načina – obrobljeni so ali pa obzankani. Bogatijo prednje in zadnje dele, zapestnike in ovratnike. Kot hit pa so bile predstavljene bluze z vtkanimi zlatimi nitkami.

Videli smo tudi veliko ženskih vrhnjih oblačil – kostimov, kril, hlač, plaščev in jaken. Tako na razstavnem prostoru kot tudi na ulicah prevladuje belo-modra kombinacija, ki spominja na mornarsko. Bela bluza, moder kostim, beli čevlji, modra torbica. Čevlji in torbice so dopolnjene z resami in modnimi bunkicami. Veliko čevljev je z nizko peto, nekaj s srednje visoko.

Pa še bežen pogled v trgovine, ki že prinašajo poletje – veliko je majic s kratkimi rokavi, predvsem v rdeči, črni, beli in zeleni kombinaciji.

IRENA KLEMENČIČ

več pozornosti dopolnilni kolekciji

Vodja prodaje, tov. Verstovšek, opozarja na močno akcijo, ki se odvija te dni in ki zajema tako nabavo, kreacijo, tehnično pripravo dela z razvojno službo in seveda prodajo. Gre za dopolnilno kolekcijo, ki ji moramo posvetiti več pozornosti kot jo je bila deležna v nekaj letih nazaj.

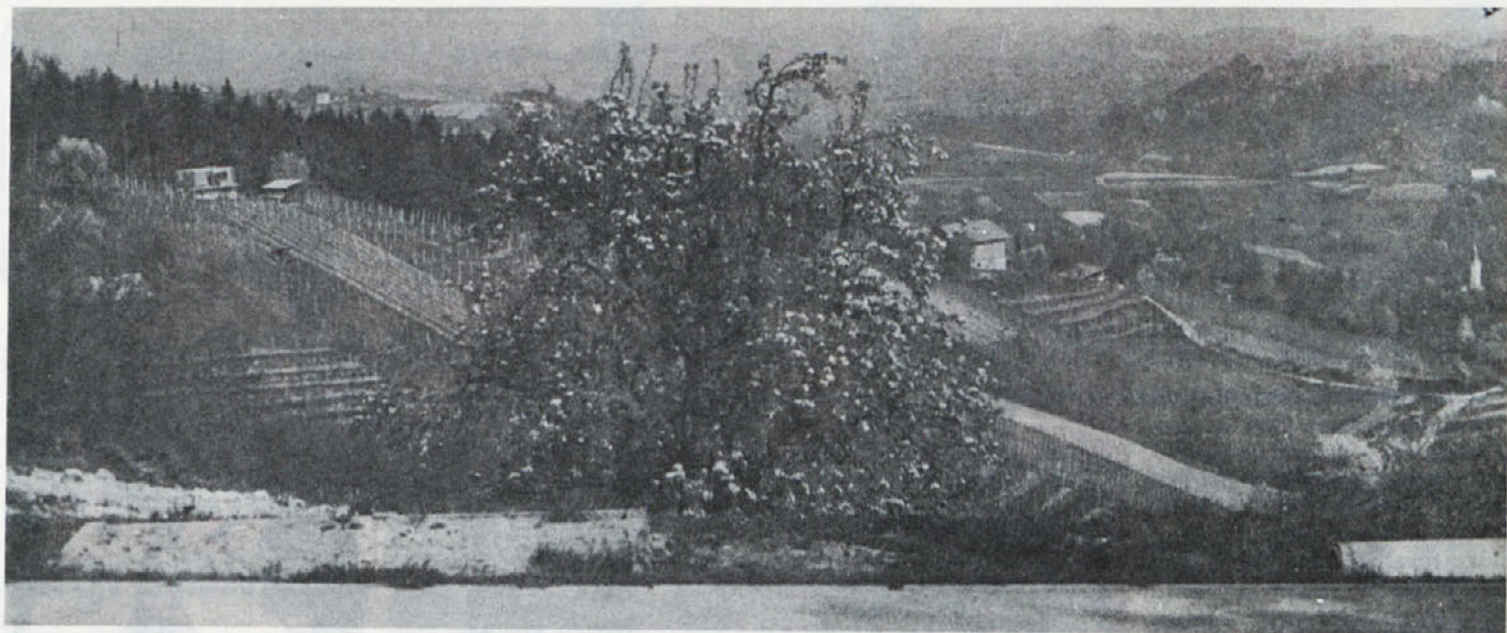
Poleg rednih prodaj ob zaključevanju bi morali redno skrbeti za aktualne, modne in na trgu zahtevane dodatne kolekcije. Le-te so sicer prisotne v Labodu, toda premalo pozornosti in skupnih akcij so bile deležne. Rešitev za visoko prisotnost na našem tržišču moramo videti prav v dodatnih kolekcijah, sicer bomo obstali le med standardnimi, klasičnimi proizvajalci, ki se v „špicah“ porazgubijo.

Rezultati zadnje prodaje ob zaključevanju so nad pričakovanimi (v srajčevini komadno 92 odstotkov lanske realizacije za jesen zimo, bluže so prodane 94 odstotno in program VO 91 odstotno glede na lansko realizacijo). Ti rezultati so seveda zelo razveseljevi, vendar hkrati opažamo tudi močan pad dopolnilne, frontne prodaje. V primerjavi z letom 1979 – 1980 je bila ta komadno manjša.

Zato ne bo odveč, če ponovimo, da bomo morali v prihodnje poskrbeti za dopolnilno kolekcijo v vseh treh programih najprej okoli 8. marca z aktualnimi pomladnimi artikli, koncem meseca maja s poletno dodatno kolekcijo, v avgustu s prihajajočimi jesenskimi novostmi in koncem novembra ter v začetku decembra meseca s svečanejšim programom.

LANI: POPREČNI OD 7.368 DINARJEV

Za 21 odstotkov se je lani povečal v državi poprečni čisti osebni dohodek in je znašal 7.368 dinarjev. V gospodarstvu je znašalo to poprečje 7167 dinarjev, v negospodarstvu pa 8428 dinarjev. Zanimivo je, da je lani decembra poprečni osebni dohodek v naši državi že dosegel vrednost 8650 dinarjev; v gospodarstvu je znašal 8650 dinarjev, v negospodarstvu pa 10.327 dinarjev.

Sromlje so že zacvetele

tokrat v lisci

Člani aktiva organizatorjev obveščanja v združenem delu za dolensko in posavsko regijo smo se v začetku aprila zbrali v Lisci, da bi skupno s posavskimi kolegi pretresli vprašanja, ki zadevajo nas vse. Vloga aktiva je v urejanju statusa informatorja v združenem delu, pospeševati in širiti vlogo informiranja, dograjevati sisteme obveščanja in podobno. Da bi bila vprašanja s katerimi se srečujemo organizatorji pri svojem delu lažje premostljiva, da bi bili pristopi pri reševanju enotnejši in učinkovitejši, smo se povezali v aktiv. Republiški sindikati podpirajo regijska ustanavljanja aktivov, medtem, ko je bilo v posavski strani nekaj časa čutiti željo po samostojnem aktivu. Res, da prostorska oddaljenost otežuje čvrstejši stiki in da so razlike vidne tudi že pri načinih dela, vezani smo na različne tiskarne itd, toda ob koncu razprave na temo o morebitni ustanovitvi samostojnega posavskega aktiva je prevladovalo mnenje, da s skupnim in še zavzetnejšim delom lahko vendarle veliko doprinesemo k našim skupnim uspehom.

Srečanja aktiva bodo tudi v bodoče v različnih delovnih organizacijah in tudi v različnih krajih. Za naslednji sestanek smo se dogovorili, da bo v Brežicah (doslej smo se sestali parkrat v Novem mestu, v Metliki in v Sevnici).

Da vlada resnična zavzetost za čim boljše organiziranje in

formiranja tako znotraj občine, regije in seveda znotraj združenega dela, je bilo čutiti tudi iz besed medobčinskega sekretarja ZK za Posavje, tov. Pipana in medobčinskega predsednika ZSS, tov. Marklja. Oba sta bila prisotna na našem sestanku in sta se živo vključevala v razpravo.

Za naše glasilo je prizadevanje na tem področju velikega pomena, saj smo v Posavju prisotni z našo TOZD LIBNA. Predstavnica TOZD se je že vključila v delo na področju informiranja v sklopu občine in znotraj našega glasila. Vključevanje v interno informiranje pa je tudi ključna naloga po kateri bomo sploh lahko ocenjevali, oziroma se pogovarjali, o rezultatih informiranja pa tudi o rezultatih aktiva.

Kot je že rečeno, je bila naša tokratna gostiteljica LISCA. Sprejeli so nas nadvse prijazno, nas seznanili z načini dela, uspehi in načrti. Urednica glasila Lisce tov. Tanjo Povalec, smo prisotni izbrali za namestnico predsednice aktiva, predsednica pa ostaja še za eno mandatno obdobje, Katja Štimac iz Krke. Potrdili smo tudi izvršilni odbor, nadzorni odbor in častno razsodišče. V vseh treh organih smo zastopani predstavniki glasil iz raznih področij — Bele krajine, Novega mesta, Trebnjega in Posavja.

Po dveh letih resnejšega dela aktiva organizatorjev informiranja za dolensko in posavsko regijo lahko rečemo, da dobiva aktiv tisto vlogo, ki si jo je zastavil. Veseli smo, da je tudi stik s Posavjem zaživel, da je vse bolj čutiti spodbudo za naše delo med družbenopolitičnimi organizacijami in da je tudi obveščanju znotraj združenega dela namenjene vse več pozornosti, spodbud in razumevanja.

Samo enotni lahko ubranimo vse naše pridobitve

„Samo taka Jugoslavija, kakršna je — enotna, z enakopravnostjo vseh narodnosti, je sposobna braniti svojo zemljo, ta svoj teritorij, na katerem živijo naši narodi. Samo enotna Jugoslavija je sposobna obvarovati vse tisto, kar smo pridobili doslej...“

JOSIP BROZ TITO — v
Zenici, 5. aprila 1971

KRATKE NOVICE

Izvršni odbor OO sindikata **TOZD DELTA** je obravnaval kadrovske predloge za volilno sejo Občinskega sveta ZSS Ptuj ter evidentirane kandidate soglasno potrdil.

V **TOZD DELTA** so delavci sprejeli pravilnik o blagajni vzajemne pomoči. Ob tem so imenovali pet-članski upravni odbor in tri-članski nadzorni odbor. Obvezna članska vloga je 100 din.

Delavski svet **TOZD COMMERCE** je obravnaval predloge novih cen za prevožen kilometer z dostavnimi in tovornimi vozili za privatne potrebe delavcev Laboda. Potrdil je cene: 10 din po prevoženem kilometru s tovornjakom in 9 din za prevožen kilometer s kombijem.

Delavski svet **DSSS** se je na svoji seji odločil, da krije stroške plavanja pod vodstvom fizioterapevta v Dolenjskih Toplicah vsem sedmim delavcem **DSSS**, ki so se prijaviли za tovrstno zdravstveno rekreacijo.

kje je zavzetost mladine

Letna konferenca osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije za **DSSS** in **TOZD Commerce** je bila sklicana za 7. aprila ob 13,45. Vabila so bila poslana vsem 65 članom in drugim vabljenim pravočasno, veliko dela je bilo vložnega v pripravo konference, v pripravo gradiv... Sicer pa vsi vemo, da je ob pripravi letnih sestankov precej dela. Toda na žalost je bilo od vseh 65 mladincev le trinajst prisotnih, pa še med temi prisotnimi je moramo poudariti, da sta bila oba direktorja ter mentorica družbenopolitičnih organizacij.

Neresnost na katero smo naleteli je vse nas, ki smo pripravljali sestanek in bili aktivni tudi skozi celo lansko leto, zelo razžalostila. Ob pasivnosti kakršno so pokazali mladinci **DSSS** in **TOZD Commerce** ob letnem sestanku, si kaj težko obetamo, da bodo aktivnosti, ki smo si jih zastavili v našem programu, realizirane. Sicer se lahko pohvalimo, da smo v preteklem letu lepo delali, toda pri aktivnostih ni bilo tiste množičnosti, kot bi jo bilo v mladinski organizaciji pričakovati. Kljub navedenemu pa nismo izgubili upanja in vere v naše mlade sodelavce. Upamo, da bo na ponovno sklicanem sestanku prisotnost večja in da bo večja tudi navdušenost za delo v mladinski organizaciji.

MARJANA TRUMBETAŠ

bilo je lepo

Preskromno je rečeno, da je bil izlet delavk TOZD LOČNA v Beograd zares lep. Toda ni vedno pravih besed za opis doživetij, ki sežejo globoko v srce in ki ostajajo še dolgo v lepem spominu.

Enaindevetdeset (91) se nas je odpeljalo z dvema avtobusoma v petek, 10. aprila ob 11 zvečer. Ko smo prispeli v Beograd je bila prva naša postojanka grobnica tovariša Tita. Obisk na Dedinju mora vsakdo doživeti sam zase in težko je govoriti o njem. Bolj zgovorna pa so naša dekleta ob opisu mesta – imeli smo vodiča, ki nas je popeljal na Kalamegdan, Terazije, Avalo. Dan je bil naporen, toda izpopolnjen tako bogato, da napore zares niso bili zaman.

Naslednjega dne pa smo se odpeljali v Novi Sad. Obiskali smo Petrograjsko trdnjavo in enega od štirih spomenikov na Fruški gori – Irški venec. Posvečen je vojvodinskim partizanom in vsem, ki so se bojevali za ta del naše domovine, pomagali partizanom s hrano in z idejo svobode povezovali naše narode in narodnosti.

Zadnja postaja je bila v Slavonskem Brodu, kjer smo povedčerali in se, polni vtisov iz čudovitega izleta, vrnili domov.

Izlet je organizirala mladina TOZD LOČNA skupaj z OO sindikata. Tako uspešnih skupnih akcij in tako lepih izletov bi si še želeli!

IVICA MORO

POZORNOST

TOZD COMMERCE
Novo mesto

Primio sam vaše pismo i košulje koje su bile kod vas na popravci. Veoma sam vam zahvalan, i tome gestu sam obavestio nekoliko svojih rodaka i prijatelja.

Po mom verjenju i oni postaju vaši potencijalni kupci.

Ja lično, kupujem isključivo vaše košulje, i to u vašoj prodavaonici u krugu fabrike prilikom službenog puta za Ljubljano.

Izvestavajući vas o prednjem javljanju radi drugarski vas pozdravljam!

MILAN PEJAK
Novi Sad

Jubilantke iz TOZD ZALA s priznanji in rdečimi nageljni – simboli delavstva.

ZAHVALA UPOKOJENCEV IZ DELTE

V soboto, dne 21. 3. 1981 smo se v tovarni LABOD Novo mesto, TOZD „DELTA“ Ptuj, srečali upokoјenci te delovne organizacije.

Ne vemo, kako bi se zahvalili temu nekdanj „našem“ kolektivu, ki nam je pripravil tako prisrčen sprejem, kateri bo prav gotovo vsakemu udeležencu ostal v trajnem spominu.

Presrečni smo ob ugotovitvi, da s tem, ko smo odšli z delovnega mesta – s kolektiva nismo pozabljeni, ampak se mlajša generacija zaveda, da smo tudi mi prispevali svoj delež k razvoju te delovne skupnosti.

Udeleženci smo si ogledali poslovne prostore delovne organizacije in se seznanili z rezulta-

ti poslovanja, ki so zelo razveseljivi.

Mladinska organizacija pa nas je presenetila s svojim programom, ki ga je izvedla folklorna skupina.

Delovnemu kolektivu „Labod“ Novo mesto, TOZD DELTA Ptuj želimo udeleženci tega srečanja še mnogo delovnih uspehov in še enkrat

HVALA!

Udeleženci srečanja

„Tito se je znal prilagoditi ritmu revolucije. Vedno je znal biti na pravem kraju in se na pravi način ravnati v zgodovini. V svojem življenju se ni nikoli umaknil. Tito ni bil žrtev zgodovine, marveč je zgodovino živel.“

ALBERTO MORAVIA, italijanski pisatelj, 1980

ČVRSTE VEZI

V imenu članov sekcije upokoјencev Labod Novo mesto se zahvaljujem delovni organizaciji za pozornost, ki ste nam jo izkazali ob dnevu žena in prazniku delovne organizacije.

Čestitka nam je povedala, da niste pozabili na nas – upokoјence. Veseli pa smo bili tudi denarne nagrade, ki je res dobrodošel dodatek k naši mesečni pokojnini.

Živ stik z delovno organizacijo nam – upokoјencem veliko pomeni, ljuba nam je tudi misel na to, da ne pozabljate na nas in na naš trud, ki smo ga vložili v podjetje.

Za vašo izkazano pozornost se vam še enkrat zahvaljujemo in vam želimo še veliko delovnih uspehov!

Sekcija upokoјencev
Labod Novo mesto
MALČI TRAVIŽAN

Upokoјenci TOZD DELTA so bili prijetno presenečeni ob prisrčnem sprejemu, kulturnem programu in pozornosti, ki so jim izkazali člani kolektiva.